Hvað gerist?

Mat á verðbólguáhrifum ef laun á vinnumarkaði hækka jafn mikið og laun lækna

SAMTÖK ATVINNULÍFSINS

Sviðsmynd 1: Nafnlaunahækkanir verða 3,5% á ári

Sviðsmynd 2: Uppsöfnuð nafnlaunahækkun 30% á þremur árum

Sviðsmynd 1: Nafnlaunahækkanir verða 3,5% á ári

Sviðsmynd 2: Uppsöfnuð nafnlaunahækkun 30% á þremur árum

Sviðsmynd 1: Hóflegar launahækkanir

Uppsöfnuð verðbólguáhrif eru metin ríflega 7% yfir þriggja ára tímabil. Engin þörf er á aðlögun gengis þar sem gert er ráð fyrir að tímabil stöðugleika muni skila framleiðnivexti og þ.a.l. auknu svigrúmi til raungengisstyrkingar.

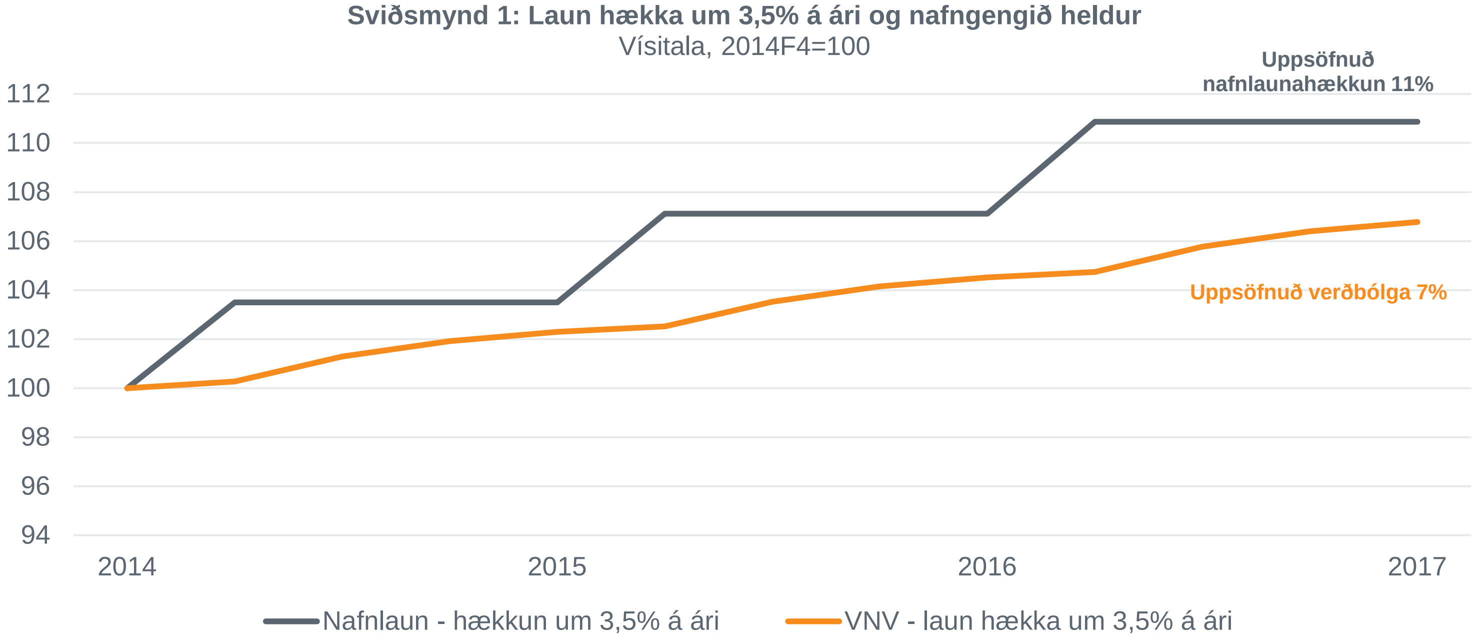

Sviðsmynd 1: Hóflegar launahækkanir skila varanlegri kaupmáttaraukningu

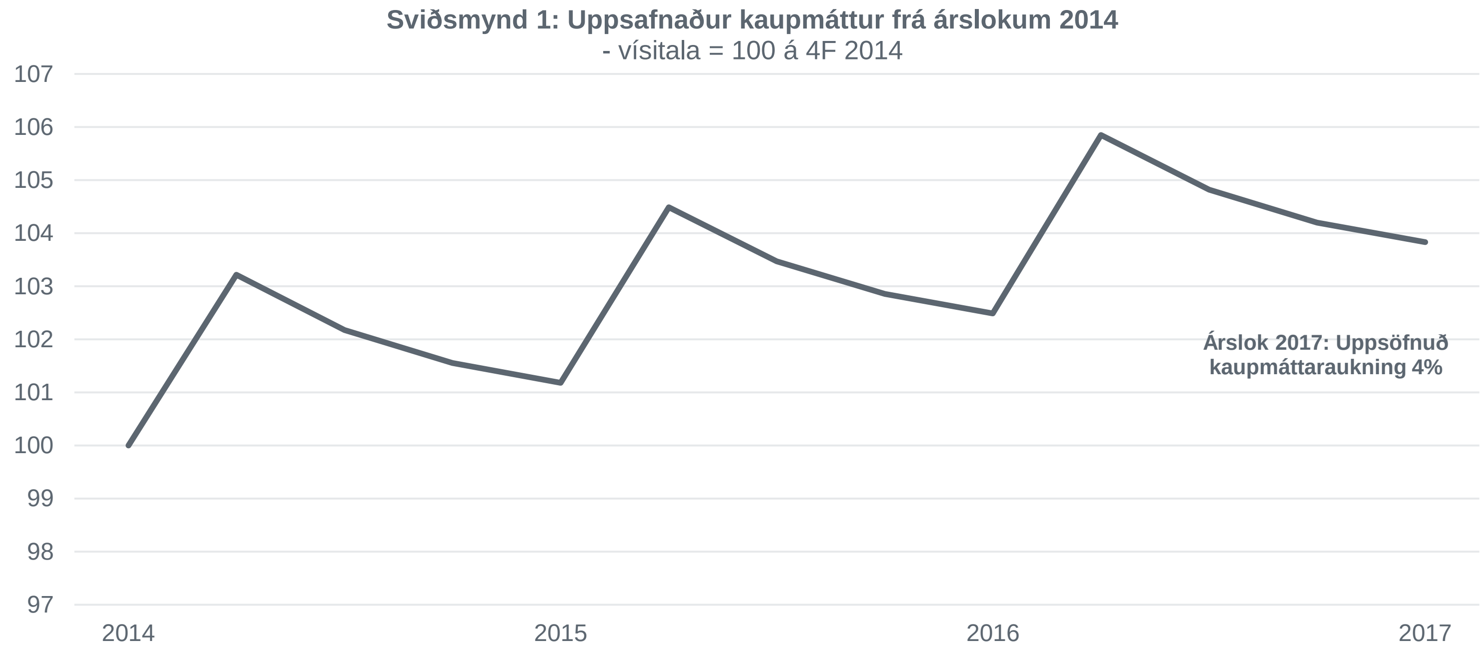

Sviðsmynd 1: Nafnlaunahækkanir verða 3,5% á ári

Sviðsmynd 2: Uppsöfnuð nafnlaunahækkun 30% á þremur árum

Sviðsmynd 2: Aðlögun í gegnum nafngengi

Ef framleiðniaukning myndar ekki svigrúm til raungengisstyrkingar þyrfti gengi krónunnar að veikjast um 22,5% á tímabilinu. Það jafngildir um 29% hækkun á gengisvísitölu krónunnar.

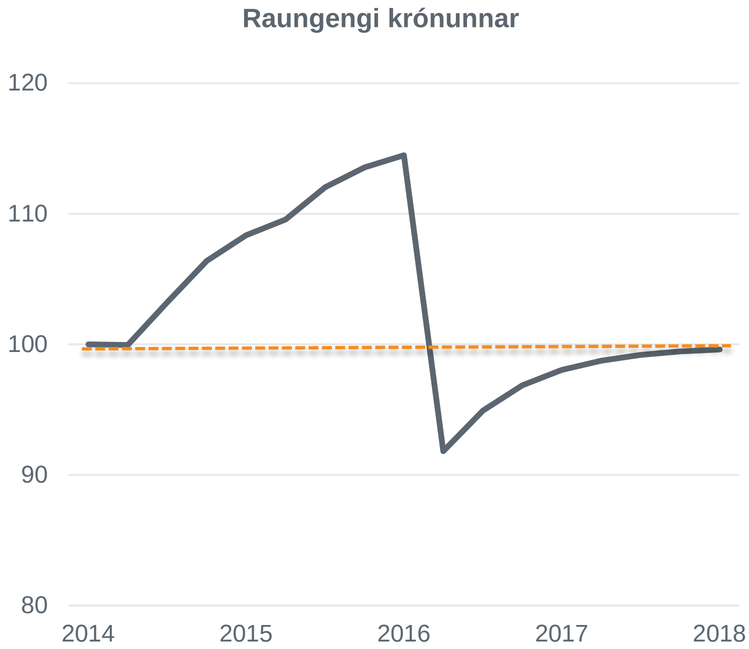

Sviðsmynd 2: Læknasamningurinn gengur yfir alla

Uppsöfnuð verðbólguáhrif eru metin 27% yfir þriggja ára tímabil. Í upphafi eykst kaupmáttur samfara hækkun launa en þegar líður á tímabilið étur gengisveiking krónunnar upp kaupmáttaraukninguna.

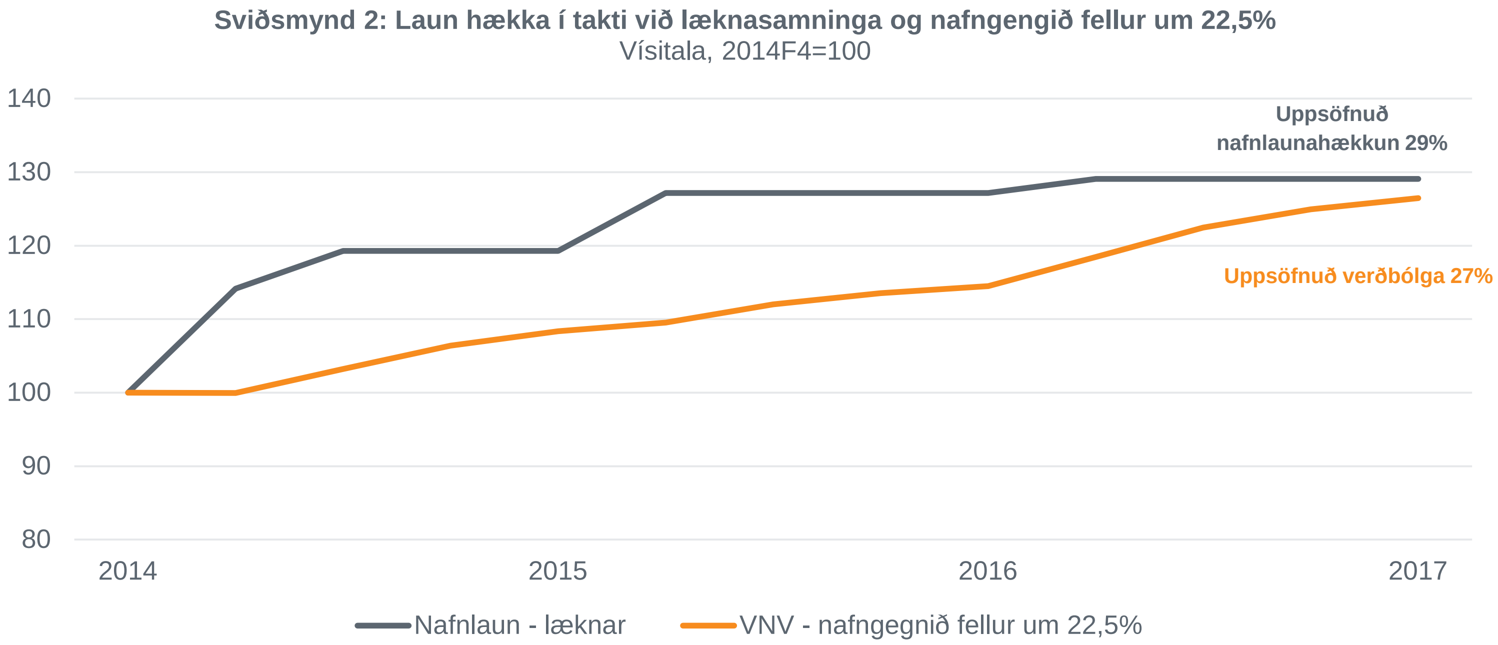

Heimild: Efnahagssvið SA, Hagstofa Íslands

Sviðsmynd 2: Læknasamningurinn gengur yfir alla

Uppsöfnuð verðbólguáhrif eru metin 29% yfir þriggja ára tímabil. Í upphafi eykst kaupmáttur samfara hækkun launa en þegar líður á tímabilið étur gengisveiking krónunnar upp kaupmáttaraukninguna.

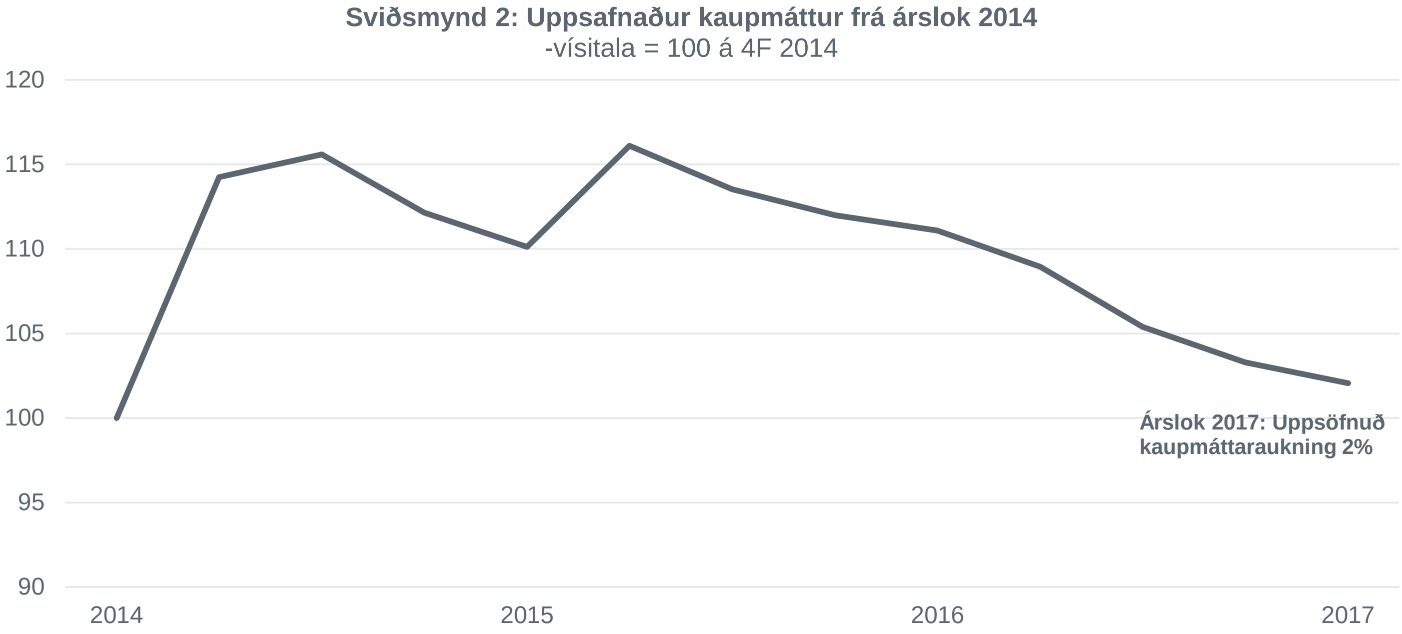

Kaupmáttarþróun út frá tveimur sviðsmyndum

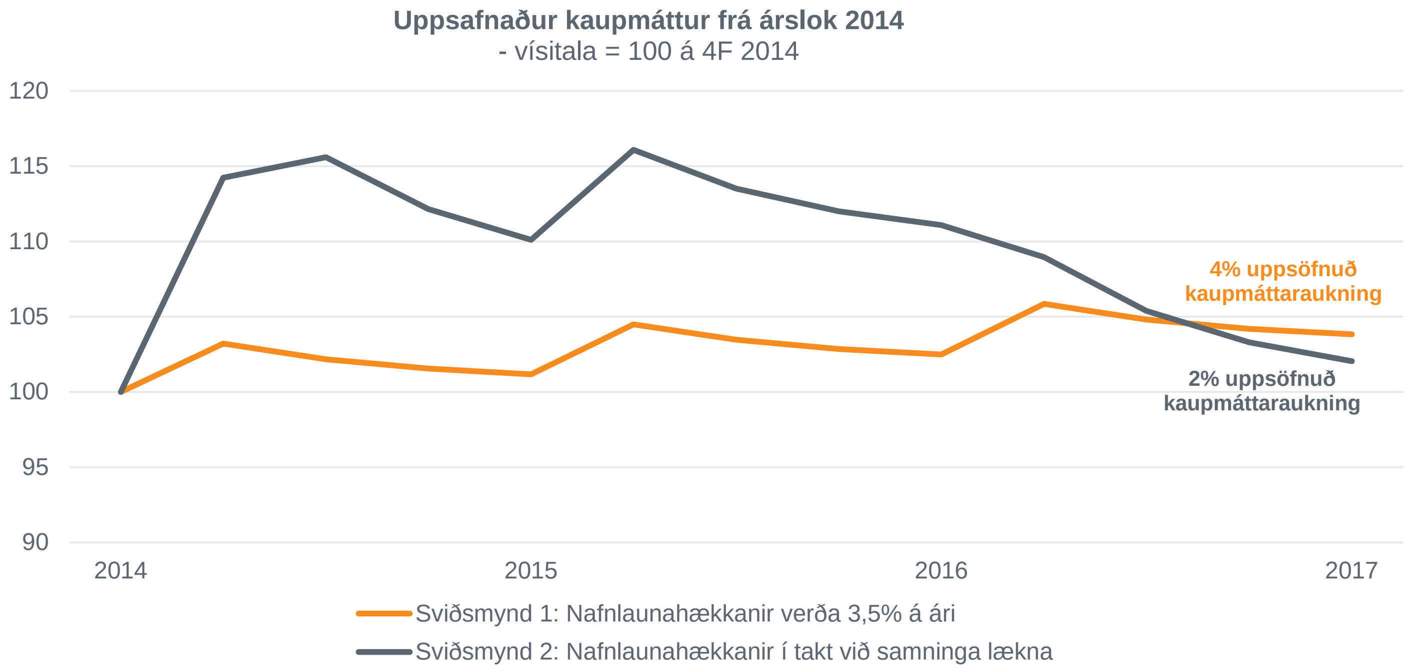

Meira verður minna

- Miðað við ofangreinda sviðsmynd er uppsafnaður kaupmáttur af launahækkunum í takti við læknasamning 2% þrátt fyrir 30% launahækkun á tímabilinu.
- Á sama tímabili skilar 3,5% árleg launahækkun 4% kaupmáttaraukningu.
- Uppsöfnuð verðbólga vegna 30% launahækkunar er 28% á samningstíma en 7% í tilviki 3,5% árlegra hækkana.
- Í þessum samanburði er aðeins litið til kaupmáttar launa en ekki ráðstöfunartekna. Mikilli verðbólgu samhliða miklum launahækkunum fylgir mikil hækkun verðbóta og vaxta.
- Verðlagshækkun um 27% hækkar verðtryggð lán heimilanna um 500 milljarða króna samanborið við um 120 milljarða hækkun m.v. 7% verðlagshækkun.
- Mikil launahækkun skilar því minni kaupmætti þegar upp er staðið.

SA